

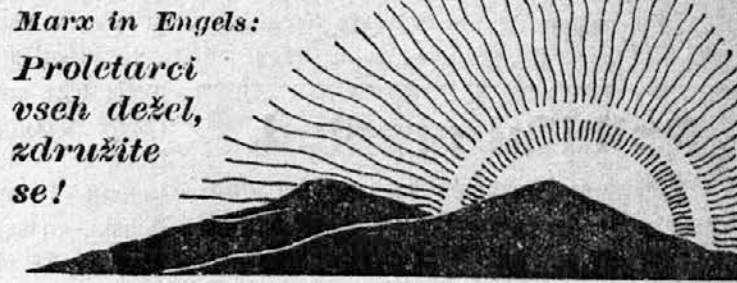
RDEČI PRAPOR

== Glasilo socialistične delavske stranke Jugoslavije (komunistov). ==

Izhaja vsako sredo in soboto. Posamezne številke 1 K, mesečno 8 K. - Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

Marx in Engels:

Proletarci
vseh dežel,
združite
se!

Št. 10. in 11. „Rdečega Prapora“ izide skupno v soboto 3. julija, ker zaradi treh zaporednih praznikov ne moremo izdati posebne številke 30. junija.

Zunanja politika proletarijata.

I.

Nov prikaz imamo v Evropi: proletarsko državo. V največji državi sveta odločuje delavski razred; v svoji državi duši nasprotnike, bori se proti vojskam buržuaznih držav, vodi politiko za interese in naloge mednarodnega proletarijata, pošilja svoje diplomatske izjave in proklamacije delavcem vsega sveta.

Kakšno naj bo stališče proletarijata v kapitalističnih državah napram proletarski državi? Kakšno politiko morajo voditi proletarske stranke, da podpro sovjetsko Rusijo, da ojačijo skupnost interesov in mednarodne odnose med vladajočim ruskim in ostalim proletarijatom, kako naj postopajo, da istočasno zlonijo buržuazno politiko kapitalističnih držav in izgrade oblast proletarijata?

Obstoječe Rusije, mednarodni gospodarski in politični položaj zahtevajo novo orijentacijo proletarijata, ki je pred vojno zanikaval vprašanja zunanje državne politike in ki se je vpregel ob izbruhu vojne na prvo zapoved mobilizacije v voz kapitalistične politike. Socijalno demokratični poslanci so v parlamentih mnogokrat ostro kritizirali mazižljene in nemaziljene vladarje, nesposobnost lastne diplomacije in postavljali — kakor n. pr. v Nemčiji — domačemu imperijalizmu za zgled francoski in angleški imperijalizem; vsled tega ni bil oškodovan le naš načelni boj, temveč tudi boj bratskih strank nasproti lastnemu imperijalizmu. Odkrivali so namene in načrte imperijalizma, pretili, prerokovali kapitalizmu strahoten konec, toda v trenutku, ko je izbruhnila vojna, niso upali sklepati o kakih revolucionarnih akcijah, kaj še, da bi jo bili uprizarili.

Resolucije mednarodnih kongresov — od stuttgartskega do bazilejskega — strastni oklici, ostri govori in visoke obljube, vse se je izkazalo za puhle reze. Z neznatnimi izjemami so zapustili socijalno demokratični voditelji, prav tako kakor malomeščanski protikapitalisti, ob prvem zvoku vojne trombe »kritiko« in prihranili razredni boj za čas po vojni, šli na bojišča in v järke, da branijo »domovino« pred zunanjimi sovražniki. Scheidemann se je nazival v Franciji Renaudel, v Angliji Henderson, teoretik Kautsky pa v Rusiji Plehanov. Voditelji socijalne demokracije — razen ruskih boljševikov in nekaterih drugih — so postali diplomatje kapitalističnih držav; proletarci vseh dežel pa njihovi vojniki.

Začetek ruske revolucije je pomenjal brezdvomno začetek razpadanja buržuazne politike ruskim imperijalistov. Zahteve proletarijata so to jasno pokazale v prvih mesecih.

V prvih sedmih mesecih po revoluciji, v dobi koalicijske vlade Gučkova, Lvova in Kerenjskega, je večkrat razkrinkal petrogradski sovjet politični obraz te gospode. Borba poštene proletarske politike, kakršno so bili vodili boljševiki, je povzročila, da so zapuščale mase ruskega proletarijata vrste socijalnih revolucionarjev — oportunističnih politikov — in menjševikov in vstopale v vrste boljševikov. Boljševikom pripada tudi nesmrtna zasluga, da so prvi prebili pot neprijateljstva in pozvali množice mednarodnega proletarijata, da pristopijo k delu za mir. »Mir brez aneksij in odškodnin, nobene skupnosti z izdajalsko buržuazijo« — to so bile glavne točke boljševiške politike. S temi zahtevami so premagali po sedemmesečni vztrajni borbi buržuazijo in njene zaveznike iz antantinih držav. Veriga kapitalističnih držav je bila raztrgana, proletarijat se je pojavil prvič v zgodovini kot država. Zunanja politika sovjetske Rusije je postala mednarodna politika proletarijata.

Trockij pravi v svoji razpravi »Od oktoberске revolucije do brestlitovskega mira« sledeče: »Ko je postavila zgodovina rusko revolucijo pred vprašanje mirovniških pogajanj, tedaj nismo dvomili, da bi bili morali o priliki teh pogajanj poravnati račun vojne, ki je trajala tri in pol leta (do takrat), tudi v primeru, ako ne bi bil prečrtal mednarodni proletarijat tega računa z eno samo odločno potezo«. V predgovoru pa pravi: »Pri mirovniških pogajanjih nismo pozabili niti trenutka, da smo tamkaj predstavniki revolucionarnega razreda. Naši govori so veljali delavcem vseh držav, zatiranim vsled vojne. Naša odločnost je prihajala iz čvrstega prepričanja, da bo izgovoril evropski proletarijat sam o vprašanju vojne kakor tudi o vseh drugih vprašanjih odločilno besedo«. Ruski proletarijat se ni varal. V kritičnih trenutkih pogajanj, ko je pretila razbojniška taktika nemških generalov uničiti mir, tedaj je prišel proletarijat Nemčije in Avstro-Ogrske z orjaškimi stavkami in dvignil svojo močno pest v zaščito sovjetske Rusije. Proletarijat je izjavil, da hoče vplivati na mirovna pogajanja in prijeti Czernina za tilnik — tako se je izjavil Czernin sam ob priliki januarske stavke l. 1917. Ali plašljiva in vladni poslušna taktika socijalno demokratičnih voditeljev je dosegla, da je stavka propadla, potem ko je podal Czernin neko megleno izjavo! Zunanja politika avstrijske in nemške socijalne demokracije (večine) je bila očitno izdajstvo avstrijskega, nemškega in ruskega proletarijata.

Velika draginja papirja je zelo občutno zadela posebno delavsko časopisje in seveda tudi »Rdeči Prapor«. Naročniki, vpoštevajte in pridobivajte listu novih naročnikov! Poravnajte naročnino, takoj ko vam poteče!

Razvoj socijalizma od znanosti k dejstvu.

III. Razpad reformističnih iluzij.

Oni razvoj, ki bi bil moral, po trditvah reformistov, prekoračiti in premagati revolucionarni nauk komunizma, je kmalu pokazal delavstvu vso smešnost reformističnih iluzij. Agrarci in junkerji so se protivili vedno bolj naraščajoči konkurenci mladim agrarnim državam ter so z agrarnimi carinami podraževali življenske potrebščine. Razvoj kapitalizma je dovedel do ustanovitve trustov in kartelov, to je velikih kapitalističnih organizacij. In te niso samo nadomestile in premagale rokodelce, marveč tudi srednjo buržuazijo. Da ščitijo svoje profite, so zahtevali trusti in karteli visoke industrijske carine. Združili so se z agrarci, da oropajo skupno z njimi narode. Istočasno pa je pomenila vedno bolj naraščajoča trustizacija in kartelizacija industrije ogromno povečanje moči kapitalistov napram delavskim

strokovnim zvezam. Delavske strokovne zveze, ki so preje kaj lahko vsilile svojo voljo malemu lastniku tkalnice, v kateri je delalo par sto delavcev, so bile brez moči napram kraljem premoga in železa, pod oblastjo kojih je stalo celih desetisoč delavcev. Delavec tkalnice, ki ni bil zadovoljen s svojo plačo, se je podal lahko v drugo tovarno. Kartelizirani baroni premoga in železa niso pripoznavali delavskih strokovnih organizacij. Bili so trdno združeni proti vsakršni zahtevi svojih delavcev, proti katerim so se branili s sistemom črnih list. Prepad med proletarijatom in buržoazijo, toliko v tovarni, kolikor na polju konsuma, se je še bolj povečal vsled imperialistične politike. Ta je grozila, da iz zveze iz boja industrij, karteliziranih na svetovnem tržišču, to je iz konkurenčnega boja trgovskega kapitala, svetovno vojno. Povečajoča se teža davkov, povzročenih vsled obojevalne tekme, vedno bolj naraščajoča vojna nevarnost, konflikti z delavskimi strokovnimi zvezami, — vse to je gnalo posedujoče raz-

Proletarijatu vsega sveta!

Tovariši delavci! Že tretje leto je poteklo, odkar je proglasil proletarijat sovjetske Rusije in Ukrajine svetovno socialistično revolucijo s tem, da je prevzel vladno v svoje žuljeve roke. Že tretje leto je, odkar te delavske mase, izmučene in zatirane po gospodovanju carskega despotizma prelivajo kri, dajejo življenje za obrambo socialistične revolucije, za pravico in popolno socijalno in nacionalno svobodo proletarijata vsega sveta. Sedanjih dni zgodovina bo napolnjena z brezštevilnimi imeni velikih borcev socialistične revolucije in komunističnega ustroja. Danes vé ves svet, kako drago plačuje proletarijat sovjetske Rusije in sovjetske Ukrajine to, da je dvignil komunistični prapor, da osvobodi proletarijat iz okov parazitnega reakcionarno-buržuazjskega gospodovanja.

Stari kapitalistično-reakcionarni svet je zmobiliziral vse svoje črne reakcionarne sile, jih uredil in poslal in jih še pošilja drugo za drugo nad sovjetsko Rusijo in sovjetsko Ukrajino, da bi te tolpe zadušile revolucijo, da bi utopili v morju solza in proletarske krvi vse uspehe revolucije in zopet vzpostavili monarhistični, buržuazni red. Z druge strani so pa najeli črne reakcionarne sile peresa, ki pišejo podle, izdajske članke za Judežve srebrnike po svojih časopisih in brošurah, obsipajo z lažmi, obmetavajo z blatom proletarijata Rusije in Ukrajine, pljujejo na socijalistične sovjetske republike zato, ker so se upale njihove proletarske mase, ti prejšnji bedni sužnji, prijeti v svoje roke vladno krmilo in proglasiti diktaturo proletarijata. Oni straše ves svet s sovjetskimi grozotami, si izmišljajo najpoddnejše laži, da ni takorekoč sovjetski Rusiji in Ukrajini nič koristnega, temveč da vladajo tam le nebrzdanosti, nasilstva, ropanje, umori in glad. Ta črna reakcija kriči skupno s socijalsocijalističnimi izdajci, da se je v sovjetskih republikah polastila vlade peščica komunistov ki se drže na površju le z nasiljem, da so proletarske mase nasprotno takemu redu. Kaka laž! Kdo pa potem že tretje leto tako junaško, tako navdušeno, tako čilo brani ta red socijalističnih sovjetskih komunističnih republik, če ne ti bedni delavci, bedni kmetje, komunisti? Kdo je uničil poslano bandito Kolčakove, Judečeve in Denikinove, če ne ti delavci sami in bedni seljaki Rusije in Ukrajine, ki so proglasili diktaturo proletarijata, s katero so uničili kapitalistično izkoriščanje in eksploatacijo, ki so proglasili, da ima samo oni pravico do življenja in vladanja, kdor dela, česar se tako strašno boji zahodna evropska reakcija z vsemi svojimi prirastki, ker ona še danes živi od žuljev in krvi delavskih mas.

Proletarec Rusije in Ukrajine je prišel z ustvarjajočim delom na komunistični podlagi, ko je pobil sovraže proletarskega gibanja — toda ta imperijalistična črna reakcija zahoda

pošilja zopet polke poljske žlahte, graščakov, grofov, nad delavske mase Ukrajine, da bi na truplih proletarcev zgradili svoj kapitalistični red.

Malomeščanska ukrajinska reakcija, s Petljuro na čelu, zaključuje danes v imenu že davno ne več obstoječe »Ukrajinske narodne republike« dogovor, ko se je zvezala z reakcijo zahoda in poljsko žlahto, ki ji daje na razpolago vzhodno Galicijo, Podolje, Volinijo in veš desni breg.

Ta glavni, ki opravlja svoje izdajalsko delo za uplenjeno zlato Ukrajine, nasilno mobilizira mase in jih pošilja skupaj s Poljaki na bratomorno fronto proti delavskim masam Ukrajine, proti socijalistični sovjetski ukrajinski republikli.

Tovariši delavci vsega sveta! Mi, kot predstavniki delavskih mas vzhodne Galicije in Bukovine, se obračamo na Vas, svoje tovariše: Ne pripustite, da bi se še dalje prelivala nedolžna proletarska kri. Vi, ki istotako nosite na svojih ramah jarem kapitalističnega reda, branite nas! Storite vsak korak, vsako kretnjo z ozirom na našo, kakor na Vašo revolucijo! Ne naložite niti ene puške, niti enega naboja, ki bi bil namenjen proti našim prsim! Mi smo s srcem in dušo s proletarijatom Rusije in Ukrajine, mi verujemo v našo zmago, v zmago vsega proletarijata! Mi verujemo, da vrže tudi poljski proletarijat s svojih ramen reakcijo in nam poda bratsko proletarsko roko. Mi verujemo, da ni več daleč čas, ko objame socijalistična revolucija ves svet! Za svoje proletarsko osvobodjenje se bomo borili do konca, kajti naša zmaga je zmaga proletarijata vsega sveta.

Živela svetovna socijalistična revolucija!

Živela svetovna diktatura proletarijata!
Živela III. komunistična internacionala!
Živela ujedinjena ukrajinska soc. sov. republika!

Živela sovjetska Rusija!

Galicija, maj 1920.

Revolucionarni komunistični
komitè vzhodne Galicije in
Bukovine.

Poročilo angleške delavske delegacije o Rusiji.

»Times« prinašajo poročilo, ki ga objavljajo iz Rusije vrniviši se člani angleške delavske delegacije, ki je proučevala razmere v Rusiji. Sledeče poročilo je le začasno in obravnava le ona vprašanja, ki posebno zanimajo angleško javnost. Poročilo pravi:

Globok vtisk so napravili na nas učinki politike intervencije in blokade, ki je bila uporabljena proti ruskemu ljudstvu. To je bila politika različnih tujih vlad od l. 1918. dalje in v različnih oblikah, posredno in neposredno se še vedno izvršuje. Ta politika je korenina

se meščanske stranke vedno bolj osredotočujejo v reakcionarno maso, kako se meščanska družba bliža vedno bolj vojnemu peklu. Jasno jim je postalo, da nima parlament napram takšni evoluciji nobene vrednosti in to tem manj, ker je bila njegova moč že odvzeta v vseh državah v prid tajnih kabinetov, v katerih je birokracija skupno s kapitalisti obširno in samovoljno odločevala o najvažnejših življenskih ljudskih interesih. Vzplamenela ruska revolucija v letu 1905. je pokazala evropskim masam kakšno moč je v delavskem razredu, kadar se ta združi in kadar se odloči žrtvovati se za skupno stvar. Problemi o borbi za politično moč, to je problemi socijalistične revolucije, ki so bili teorično postavljeni na dnevni red potom razprav o reformizmu, (brošure Kautskega iz leta 1903.) so od leta 1905. stali v vsej jasnosti pred delavskimi množicami.

(Dalje prihodnjič.)

vseh pojavov propadanja v današnji Rusiji do tega trenutka. Prenehanje eksporta iz Rusije prinaša vsemu svetu neizmerno škodo, a na drugi strani je prenehanje importa usodopolno za notranje gospodarstvo Rusije. Vprašanje o praskbi z živili prekaša vsa druga vprašanja vsled svoje aktualnosti. Z grozo smo opazovali glad, vsled katerega trpi vse mestno prebivalstvo — ročni in duševni delavci.

Zlasti žalosten je učinek politike blokade glede tega, ker je nemogoč uvoz mila in zdravil. Epidemije tifusa so šle po vsej deželi. Dejstvo pa je, da je ustvaril ljudski komisariat za javno zdravstvo veliko in uspešno organizacijo. Promet na železničah nadzirajo zelo strogo in urejenih je bilo vse polno postaj za dijagnozo in desinfekcijo. Vsak vlak v sibirski in evropski Rusiji mora imeti poseben voz za sumljive pojave bolezní. Ustanovljenih je bilo mnogo bolnišnic v Sibiriji in Rusiji. Obsežno zdravstveno propagando so izvedli sovjeti in strokovne organizacije v mestih in vaseh, njen uspeh je bil v strogi kontroli epidemij. Poleg tega se je uvedlo cepljenje po vsej sibirski in evropski Rusiji. Toda kljub tej velikanski organizaciji leži odgovornost za izgubo tisočih človeških življenj na politiki blokade, ki je zabranila uvoz mila in desinfekcijskih sredstev.

Rusija je s kmetiško gospodarskega stališča bogata dežela. Toda kmet dovaža v mesta lahko le tedaj živila, ako dobi v zameno industrijske izdelke. Prenehanje importa pa ne dopušča mestom, da bi izdelavala take predmete ali da bi jih prejemale že izgotovljene iz tujine. Ta položaj otežuje še delno propadanje transportnih sredstev, ki je neposredni uspeh zunanjih napadov in meščanske vojne na ruskih tleh.

Počasi in le deloma je pričela Rusija zopet dihati po porazu armad Kolčakovih, Denjinkovih in Judeničevih. To okoliščino je vlada takoj porabila, da je z vso odločnostjo pričela z gospodarsko vzpostavitev dežele, ki jo je podpiralo široko zasnovano in premišljeno vzgojno delo. Vso delavno silo ljudstva je okrenila vlada od vojaških operacij proč in k izboljšanju prometnih sredstev, fabrikaciji predmetov za mirno življenje in izboljšanju zdravstvenih odnosov. Najhujša sabotaža ruskega ljudstva je skoraj gotovo obnovitev sovravnosti na poljski fronti: Rusi so bili prisiljeni proti svoji volji, da zapuste pot miru in stopijo zopet na pot vojne. Mi sami smo doživeli vrsto pomembnih primerov tega greda početja s strani Poljske.

Poziv k ustvarjajočemu delu je bilo treba zopet zapostaviti v prid pozivu za vojno navdušenje, ker vsebujejo tudi vojne razmere izgovor, da je treba omejiti individualno svobodo in svobodo izražanja. Te razmere se seveda ne morejo izpremeniti, ako bo trajala vojna dalje.

Važen učinek sedanje krize je bil, da je praktično združila vse stranke, da podpirajo vlado, ne ozirajoč se na nasprotstva v vprašanjih notranje politike, pri obrambi proti Poljski. To dejstvo izpričuje brezuspešnost polzkusa, zatreti komunistična načela, pa naj bodo dobra ali slaba, s sovražno vlado od zunaj. Taka akcija le ojačuje obstoj akcije, tudi če se dotika njene notranje politike.

Spričo tega dejstva protestiramo soglasno proti oni politiki, katere učinke smo popisali, proti politiki, ki je neumna in nečloveška. Rusija potrebuje v najkrajšem času mir in promet s tujino. Priporočamo, da nastopi vse angleško delavsko gibanje enodušno in z vso energijo za to, da izigne vsak sled blokade in intervencije in da pregrajajo, ki so jo vzpostavili imperijalistični državniki med našim ljudstvom in našimi ruskimi brati, pogazimo.

Prvi korak v tej smeri mora biti nujno ta, da prizna vlada brez vseh pogojev sedanjo rusko vlado. Ruska vlada je dokazala svojo zanesljivost in svoj trdni obstoj s svojim dveinpolletnim odporom proti tolikim poizkusom za njeno uničenje. Ponovno je tudi izrazila svojo voljo za mir. Mi sami smo poroki za

to, da je napravila odločne poizkuse za gospodarsko vzpostavitev dežele.

Ne zdi se nam potrebno, da bi natančneje razmotrivali argument, da ruske vlade ni mogoče priznati in ne ž njo skleniti miru, ker so nekatera njena dejanja ozlovoljila tuje vlade. Po našem naziranju je to vprašanje, ki se tiče zgolj Rusije, a ne tujih držav.

Politični pregled.

Načelnost. Slovenska socijalno demokratična stranka je vzor načelne stranke — tako vsaj zatrjuje njeno glasilo dan za dnem. Toda da ne postane stvar dolgočasna, se včasih zgodi, da je gospod Prepeluh drugačnega mnenja kakor gospod Abditus. Gospod Prepeluh, ki je ustanovitelj in duševni inspirator »Ljuskega glasa«, dovoljuje, da pozdravlja ta list »kancelparagraf« v svoji odkritosrčno radostjo in naivnostjo taktično še neizoliranega socijalista — abecedarja. Toda kadar pa govori gospod Abditus — svetovnoznani Abditus, ki ga je prav tako slavni Macdonald hotel opolnoči pozdravljati kot prvega človeka v Ljubljani — tedaj si izbere seveda »Naprej«, zamisli se globoko in pove »misli«, vse lepo odete v modre besede in najraje pove kaj takega, kar je zlasti S. L. S. po volji. Abditus je govoril v 141. številki »Napreja« in zabičal slovenski socijalni demokraciji, da ne sme biti ne iz načelnih, ne iz taktičnih ozirav za »kancelparagraf«. Pozabil pa je povedati predvsem socijalnim demokratičnim listom, zlasti svojemu »leibjournalu«, da naj bodo vsaj vsi dosledni v načelih, da če pravi »Naprej« — to je črno, ne sme kričati »Ljudski glas«, da je belo. Torej gospod Abditus, najprej dosledno načelnost in načelno doslednost. Kar se pa tiče taktičnih ozirav, zaradi katerih ne sme biti socijalna demokracija za »kancelparagraf«, pa vemo iz katerih globljih vzrokov izhajajo. Gospod Abditus ima od nekdanje velike simpatije za S. L. S. Te simpatije so bile med vojno tako vroče, da se je gospod Abditus resno bavil z mislijo, da bi prestopil v S. L. S. Kakor vidimo, goji gospod Abditus še vedno tajno ljubezen za dično S. L. S., sedaj seveda iz taktičnih ozirav, včasih so bili le bolj praktični, ker morda upa na koalicijsko s S. L. S., kadar bi šlo za vstop v vlado, ali za kak poslaniški mandat ali pa tudi za bolj materialne vrednote, kakor preosnavljanje »Oblačilnice« v plodonošno zadruzo na koalicijski podlagi, ali pa se misli oferirati S. L. S. le kot kompenzacija za Podlesnika, ki je z orlovskim poletom prifrčal iz S. L. S. v slovensko socijalno demokratično stranko. Kadar bo gospod Abditus-Prepeluh iz taktičnih ozirav v S. L. S., tedaj nas bo predvsem zanimalo, katero ulogo bo igral v tej stranki: ali bo Abditus z globokimi mislimi, ali bo praktični Prepeluh. H koncu opozarjamo slovensko socijalno demokratično stranko še na to, da je njena posestrima na Hrvaškem za to, da se sprejme »kancelparagraf«, katere glasilo »Sloboda« pravi v letošnji 24. številki o »kancelparagrafu«, »čvrsto se nadamo, da če biti prihvačena u parlamentu«. Gospod Abditus, skrajni čas je, da osrečite tudi hrvaške socijalne demokrate z nekaterimi »mislimi«.

Iz sovjetske Rusije. Rdeče armade se vztrajno bore proti poljskim četam. Vedno bolj in bolj se umikajo poljske armade, ruske armade pa dobivajo mnogo plena za njimi. Kakor poročajo listi, so poljske čete kruto nastopale v Kijevu, preden so jih prepodili ruski vojaki iz tega mesta. — Iz Kodanija prihaja vest, da so se pričela v Dorpadu pogajanja med Rusijo in Finsko za mir. — Z odposlanikom sovjetske Rusije, Krasinom, ki je prišel v London, da vzpostavi gospodarske vezi med Rusijo in Angleško, se hočeta pogajati tudi belgijski in japonska vlada.

Trockij o vojni Poljske proti Rusiji. Trockij, ljudski komisar za vojno, je dejal poročevalcu angleškega lista »Manchester Guardian«, da je trdno prepričan o vojaškem porazu Poljske. Posledica tega poraza bo razpad Poljske. Angleški poročevalec je vprašal Trockija, ako je dana možnost, da bi se pričela revolucija za fronto ob porazu poljske armade. Trockij je dejal, da je o tem prepričan, ker je Poljska vsled svojih socijalnih razmer že popolnoma zrela za revolucijo. Nacionalna ideja, ta gonilna sila v boju Poljske proti Rusiji, zavlačuje nekoliko izbruh socijalne revolucije, toda prepričel je ne bo. Nacionalno stališče, ki družbi sedaj še vsako deželo, ki je v vojni s sovjetsko Rusijo, bo premagano, kadar izbruhnejo v notranjosti teh dežel boji. Ker ga je vprašal angleški časnikar tudi o resničnosti trditve, da dobiva ruska revolucija vedno bolj značaj nacionalne revolucije, je dejal Trockij sledeče: Res je, da igra ruska nacionalna ideja pri mnogih

starejših častnikih, veliko ulogo. Prva prošnja tisočih častnikov, ujetih od rdeče armade pri Kolčakovih in Denjkinovih četah, je bila: Pošljite nas proti Poljski. V teh krogih igra misel veliko ulogo, da bi se Poljska pridružila zopet Rusiji. Toda sovjetska vlada, ki je priznala neodvisnost Poljske, ne bo nikdar v to privolila. Vojna za Poljsko tudi ne bo imela tega učinka, da bi dolgo zadrževala razvoj ruske socijalne izgradbe. Rusiji se ni treba boriti tako kakor preje na različnih frontah. In napor, potreben za vojno proti Poljski, znašajo četrtino do ene tretjine onih naporov, ki jih je potrebovala sovjetska vlada v najbolj kritičnih časih meščanske vojne. In končno je sedaj rdeča armada mnogo bolj uporabno orodje, kakor pa je bila tedaj. Imamo elitne divizije, ki so splošno znane po imenih svojih poveljnikov in so prežete strastnega revolucionarnega bojnega duha. Nič več se ne bojujemo z nerazvitim orodjem in z množino neznanih enot. In končno je položaj Poljske takšen, da vojna ne more trajati dolgo. Čeprav bi prišlo tako daleč, da bi zavzeli Poljaki Smolensk, toda po dveh mesecih bodo temeljito poraženi.

Zastopniki češkega delavstva na posetu v Rusiji. Po šesttedenskem bivanju v sovjetski Rusiji se je vrnila delegacija češkega delavstva domov. Vodja delegacije je bil dr. Šmeral, ki je sedaj tudi vstopil v češko komunistično stranko. O tem, kar je videl in doživel v Rusiji, pravi Šmeral: »Vrnil sem se iz sovjetske Rusije. Vsak, kdor me sreča, me sprašuje: Kako je tam? Kaj si videl in doživel? Na to odgovarjam: Prihajam z drugega sveta, prihajam kot drug človek. Kar se godi v Rusiji, je orjaško, vrtoglavo, pošteno, pametno, potrebno, nepremagljivo — iz novih stvari se poraja čas. Vsa sugestija, s katero se poizkuša kapitalistični razred obenem s svojimi pomagači na vsem svetu ohraniti pri oblasti že dve leti z obupno rafiniranostjo in terorizmom, je laž, tako velika laž, da je brez primere v zgodovini«.

Zastopniki italijanskega delavstva v Moskvi. Rdeča Moskva je pozdravila navdušeno delegacijo italijanskega delavstva. Predsednik moskovskega sovjeta, Kamenjev, je pozdravil italijanske sodruge in poudarjal, da se je italijansko delavstvo po ruskih komunistih prvo priključilo tretji internacionali. Naša zveza, je dejal Kamenjev, je neizrušljiva, dokler ne padejo pod našimi udarci trdnjave kapitalizma vsega sveta. Predsednik centralnega izvrševalnega odbora, Kalinin, je pozdravil italijanske delavce kot prve lastavice revolucionarnega delavstva zapada, ki hite ruski revoluciji na pomoč. Italijanski komunist Or. je odgovarjal na pozdrave in dejal: Mase lahko računajo na bratsko pomoč ital. delavstva.

Tri sovjetske republike. Po priški »Humanit« posnemamo sledeče: V Rusiji so tri sovjetske republike: razen centralne Rusije in Ukrajine še Aserbejdžan. Važno je, da spoznamo osebnosti novih voditeljev Aserbejdžana: Narimanov je predsednik ljudskih komisarijev; Bellin Fagur je ljudski komisar za vojno; Sultanov je ljudski komisar za notranje zadeve in Bavnid-Zade je ljudski komisar za javno šolstvo. Narimanov je star približno 45 let, moč visoke inteligence in s temeljito naobrazbo. Znan je kot moderen pisatelj in med mohamedanci močno priljubljen. Dobro pozna duševnost svojega ljudstva, ki jo je s finim umevanjem opisal v svojih knjigah. Razen romanov in dram je spisal tudi mnogo del o socijalizmu. Od ruske revolucije dalje je posvetil svoje življenje izključno le socijalističnemu gibanju. Leta 1918. je bil ljudski komisar v Baku, kjer je trajala boljševiška vlada od 28. marca do 15. septembra. Evropa ne bi smela pozabiti dejstva, da so oni, ki so uničili ljudske komisarijate, izročili vseh 26 ljudskih komisarijev Angležem, ki so jih pozneje ustrelili. Narimanov je po težkih zaprekah ušel enaki usodi; posrečilo se mu je, da je pribežal v Astrahan, od kjer ga je pozval pozneje Ljennin k sebi. V Moskvi je bil potem ljudski komisar za orientalske narode. Revolucijo v Aserbejdžanu so pospeševali armada, razdraženost kmetov proti davkom in proti nepravilnostim uradništva, draginja in nečuvno verženje s petrolejem. V maju 1919 je pričelo delavstvo z generalno stavko, da prisili vladajoče, da bi pričeli z gospodarskimi odnosi z Moskvo. Toda po zaslugi desničarskih socijalistov se je stavka izjalovila. Revolucija se je izvršila potem s pomočjo levih meščanskih strank, Aserbejdžan je vstopil v drugo revolucionarno dobo, tekoma katere so pridobili komunisti moč. Rdeči Aserbejdžan bo igral v bodočnosti veliko ulogo. Mesto, kakršno zavzema sovjetska Rusija v zapadnem svetu, takšno mesto bo zavzel Aserbejdžan z lehkoto v mohamedanskem svetu. Aserbejdžan je in ostane svoboden,

toda zvezal se bo z Moskvo, da bo tem lažje izpolnjeval svoje dolžnosti. Meščansko časopisje dolži ruske revolucionarje, da so nemški agentje. V njenih očeh so aserbejdžanski revolucionarji turški agentje. »Tempsov« dopisnik že zahteva zvezo Armenije in Georgije proti sovjetskemu Aserbejdžanu. Naloga mednarodnega proletarijata bo, da prepreči ta načrt.

Strokovni pregled.

Ujedinjenje rudarjev. Sodrugi iz Kreke v Bosni nam piše: Kongres rudniških delavcev za ujedinjenje v enotno organizacijo je bil 22. in 23. maja v Slavonskem Brodu. Na ta kongres so prišli tudi delegatje iz Slovenije, in sicer zagorski Čobal, Valenčak iz Velenja in Krušič iz Trbovelj. Na kongresu so trdili, da so jih izvolili za delegate slovenski rudarji, o čemur smo pa mi močno dvomili in domnevamo, da so prišli na lastno pest, ker smo dobili pred njihovim prihodom informacije, da je njih namen na kongresu — preprečiti ujedinjenje jugoslovanskih rudarjev. Med potekom kongresa smo se prepričali, da tem trem pomagačem ljubljanskih »voditeljev« res ni šlo za drugega, nego za razdor. Eden izmed njih je šel v svoji prosvitljenosti celo tako daleč, da se je izrazil, da se rudarjem ni treba brigati za politiko. (Menil je najbrže, da ta težavni posel najlažje opravljajo bivši poverjeniki in ministri, katerim naj masa slepo sledi. Op. ur.) Suha veja Čobal se je izrazil na kongresu, da se s rudarji ujedini močno lahko le preko njegovega mrtvega trupla. Mislim, da se bomo ujedini brez njegove komande in še ob njegovem živem telesu. Slovenski rudarji! Otrsite se ljudi, ki so vam na poti k prvi stopnji pravega komunističnega gibanja k ujedinjenju in izvršite to prepotrebno delo sami brez žegna Čobalovega in njegovih prijateljev. Na delo za našo sveto stvar! Živeli slovenski komunistični delavci! S sodružnim pozdravom Vaš D. Ž.

Bojkot proti Ogrski. Bojkot strokovno organiziranega delavstva proti terorističnim ogrskim oblastnikom se je pričel v soboto o polnoči. Vsa prometna sredstva, ki vežejo Ogrsko s sosednimi deželami, so za Ogrsko zaprta. Nobena brzovojna, nobeno pismo ne odhaja v deželo belega terorja, vse telefonske zveze molče. Mednarodno tajništvo strokovnih organizacij v Amsterdamu je dobilo doslej poročila, da so nemški, nemško-avstrijski, francoski in čehoslovaški železničarji, transportni delavci in poštni uslužbenci pričeli z bojkotom proti Ogrski.

»Diktat iz Amsterdama«. Tako piše »Slovenec« o bojkotu mednarodnega delavstva proti Ogrski. Katoliški »Slovenec« in dunajska židovsko-kapitalistična »Neue Freie Presse« sta se našla zopet enkrat v bratskem objemu in delita oba brce po enakem receptu zavednemu delavstvu. V nedeljo se je raztogotila židovsko-kapitalistična »Neue Freie Presse« nad delavstvom, ki protestira proti grozotam belega terorja na Ogrskem, v sredo pa pride »Slovenec«, ki ob slavnostnih prilikah zastopa tudi interese delavstva — če so namreč v skladu s kapitalističnimi interesi — in svari vso državo in družbo pred delavstvom, ki si prilasča pravico do pravice. S tem, da »Slovenec« preklinja delavstvo, ki hiti na svoj način zatiranim bratom na Ogrskem na pomoč, zagovarja in odobrava vsa nasilstva krščanskega belega terorja na Ogrskem. Živela krščanska ljubezen do bližnjega!

Odposlanstvo ruskih strokovnih organizacij odide na Angleško, kjer bo proučevalo delavsko gibanje, strokovne in politične organizacije v tej deželi in položaj angleškega proletarijata. Odposlanstvo bo prineslo angleškemu bratom pozdrav bratov iz Rusije in bo sklenilo zvezo za končno osvoboditev dela.

Dopisi.

Kamnik. »Večerni list« je poročal o našem shodu z dne 13. junija pač na takšen način, kakršnega je vajen od prvega dneva svojega obstoja. Ker nam je na tem, da spozna delavstvo, kako podlo in brezčastno nastopa »Večerni list« proti delavstvu, ki ne trobi v njegov rog, hočemo še enkrat govoriti o naši prireditvi. »Večernemu listu« bi načeloma ne odgovarjali, ker ga predobro poznamo. Neresnično je, da bi bil za 16. t. m. sklican kak shod komunistov, res je pa, da se je vršil ta dan shod kovinarjev. Dopisnik »Večernega lista« pravi, da rešujemo mi tovarno. Tovarna je klerikalcem trn v peti, ker so zaposleni v tovarni delavci, ki ne gredo na kaplanov konopec. Dopisnik nam očita agitacijo, letake, denar itd. Kdo pa razdaja več letakov, vi ali mi? Kdo je prišel v času po aprilskih dogodkih pred tovarno s svežnjem letakov in moral klaverno oditi, ker se ni nihče zmenil za njegovo blago? Nam pripoveduje, da zapuška delavstvo naše vrste. Zakaj si pa vi ne upate sklicati niti enega shoda? Ali se bojite prevelikega navala? Delavstvu, ki je na stališču, da naj bo delavstvo ene tovarne le v eni strokovni organizaciji, očitate terorizem, ker ne poznate fundamenta delavskih uspehov — sloge. Pred tedni ste že alarmirali javnost, da je konec komunistov v Kamniku. Nedelja 13. t. m. vas je poučila nekoliko drugače in sedaj hočete zakriti z lažmi svoj poraz. Tudi članek, ki opisuje, kako smo razvili svojo zastavo je zlagan od kraja do konca. Splošno mnenje je, da je pokazalo delavstvo ta dan, kako grobo da so se motile gotove osebe o naši moči in zavednosti. Elementi, ki so kričali po mestu, niso bili iz naših vrst. To je pozabil omeniti dopisnik »Večernega lista«, najbrže iz principa. Dopisnik »Večernega lista« naj si pa dobro zapomni pregovor »kjer laž kosi, ne večerja«.

Maribor. Tudi pri nas so se začele oči odpirati sodrugom. Hoteli so nas namreč stlačiti pod en klobuk, in sicer siloma, a to ne gre. Sila ni nikjer dobra. Socijapatrijotje, ki imajo nastavljenih vse polno svojih ljudi na raznih mestih, so v tem oziru pravi mojstri. Ti konsumarji in Kristanovci imajo vajeti v rokah, zato begajo naše delavstvo in uganjajo demagogijo najhujše vrste. Delavstvu nočejo natočiti čistega vina, ker upajo, da bodo še dalje ribarili v kalnem. Pravijo, da se pripravljajo za volitve in da je treba v organiziranih vrstah delavstva sloge, in mislijo, da pojde njihova pšenica v klasje. Prav nič jih ne dirne, da igrajo frivolno igro s potrepljivim delavstvom. Tajnik delavsko-kmečke zveze, Slanovec, ki se rad ponaša s svojo diplomatsko zmoglostjo, je pred kratkim čutil potrebo, da je šel brez vsakega mandata na nek shodi narodnih socijalistov, katere je ondi zasnužil, češ, naj gredo s socijalnimi demokrati pri volitvah skupno v boj. Posledica tega je bila, da so Slanovca brcnili iz odbora politične organizacije. Slanovec je še pred kratkim kričal, da bodo pognali Kristana, ako pride v Maribor kandidirati, sedaj pa pripravlja menda že po naročilu taštega socijapatrijota teren za volitve. Pa dela najbrž slab račun brez krčmarja. Ti ljudje, ki so se sami ušulili za poslance, ne bodo nikoli izvoljeni od ljudstva, še manj pa od zavednega proletarijata. Skrajni čas bi že bil, da Delavska socijalistična stranka (komunistov) skliče pri nas zaupnike in ljudstvu razjasni položaj, v katerem se nahaja. Bo vsaj konec slepomišljenju in naša organizacija bo očistena in pomoljena šla lahko pogumno v boj, ki jo čaka v najbližnjem času. Pomesti je treba ta Avgijev hlev z veliko metlo in ustvariti organizacijo, na katero bomo lahko ponosni. Tako bomo mogli korakati skupno z našimi bližnjimi in daljnimi sodrugi v pravem delavsko-razrednem boju, ker le tu je naš spas, naša zmaga. (Op. ured.: Sodr. dopisnika prosimo, da se oglasi še večkrat s kakim poročilom.)

Iz Trsta nam piše sodrug: Veselo vest poročam danes delavstvu, združenemu v stranki komunistov. Naše slovensko glasilo, »Delo«, ki je doslej izhajalo v Trstu po enkrat na teden, bo izhajalo od 5. julija dalje po trikrat na teden, in sicer vsak ponedeljek, sredo in petek. Mi se čvrsto giblamo, naša komunistična stranka dobiva vedno več pristašev, dokaz temu je, da bo naše »Delo« izhajalo po trikrat na teden. Upamo, da nismo več daleč od dnevnika. Sledite nam! — Da nismo pozabili na Vaše razmere, prejšnje in sedanje, naj Vam dokazuje notica iz 18. številke »Dela«, ki se glasi: »K »Edinosti« št. 125. — Anton Bonaventure Jeglič od sedemdesetletnici. — Antona Bonaventure ime se bo blestelo v slovenski zgodovini med onimi, ki so priprav-

ljali dom za Jugoslovence«. (To je bilo v buržuazijski »Edinosti«). Iстина. Ko je l. 1914. pričel vojni ples, so nahujskani kmetje stranke, blagoslovljene od Antona Bonaventure, kričali: »Smrt Srbiji! Maščevanje za Habsburžana!« Poldrugo leto pozneje pa je Anton Bonaventure zato, da bi zmagal Habsburški narod, posvetil kranjsko deželo Marijinem srcu in je bral v slovenski stolici, v Ljubljani, svečano veliko mašo. Bilo je vse polno kadila in mire za zmago avstrijskega orožja. In vsi so morali k ceremoniji, prišel je v fraku in klaku tudi ljubljanski župan, neobrzdani liberalci dr. Tavčar. — Tako vidite, da še nismo pozabili, kako so gradili liberalci in klerikalci Jugoslavijo, v katerej Vas sedaj v bratski slogi preganjajo in zapirajo.

Domače.

Oprošeni so bili pred ljubljansko okrajno sodnijo predvčeršnjim: 6 železničarjev in 6 žensk radi stavke. »Naprej« je že zadnjič poročal z očitno slastjo, da bo obravnavala. Gotovo je pričakoval obsodbe, da bi lažje koval kapital zase. Pri obravnavi je bil tudi navzoč »Slovenec« reporter, ki je seveda žalosten odhajal iz sodne dvorane. Vse se polagoma razblinja v nič. Tresla se je gora, a rodila se bo miška.

Konfiskacija. Ljubljanska policija je čutila potrebo, da pokaže, da jej ni vse všeč, kar pišemo v »Rdečem Praporu«, kar nas seveda prav malo briga. Pri tej konfiskaciji bi opozoriti le na to, da je isti proglas izšel v vseh jugoslovanskih socijalističnih listih, ne da bi bil le malo skrajšan z rdečim svinčnikom. To pa povemo le za to, da doprinesemo zopet dokaz, kako daleč smo že v ujedinjenju po milosti in volji vladnih organov.

Četrti izkaz darov za svojce padlih žrtev.

Kogej Iv., Mikec Jos., Renčel Rezi, Mikec Fr., Rožič Zima, Gabrič Jos., Jazbec R., Zaplotil, Lavtežar, Ogorevc, Anžič, Hlebš, Kunstelj, Zalokar, Verbaj, Perhavec, Rabič, Markelj, Rakovec, Koprivec, Jezeršek, Kos, Vemer, Penko Iv., Osretkar M., Rus Iv., Sajč, Merjasec, Marinka, Semeja Fr., Ček Ant., Praznik, Kancijan, Kozak, Valenčič, Leban Iv., Hede Iv., Plahutnik, Sevshek, Osmek, Klobčaver, Stigar, Kožut, Tomažič, Podgornik, Zalokar, Bizjak, Velkavrh, Leban, Rozman, Mehevc, Čebolin, Rupar, Pretnar, Resman, Peržinčič, Obersnel, Križnar, Pezdur, Lorbek, Berginc, Rečelj, Južina, Kunaver, Pohar, Smojal, Zor, Pragar, Ravnika, Velkavrh, 8 nečitljivih imen, vsak po 10 K; Skoda, Verti, Brtoncel, Bizovičar, Turk, Osterman, Oblak, Peterlin, Dudek, Lotrič, Orintov, Prevc, Kaplja, Markuš, Nadič, Jakopič, Habjan, Wohlmur, Truhlavc, Čarman, Zupanek, Friž, Kunt, Cerar, Rupnik A., neimenovan, Svižeg, Osterc, neimenovan, Wavra, Muzzulini, Križnar, Jabinšek, neimenovan, Sterle, vsak po 20 K; Režulinc, Dereršar, po 15 K; Osterman A., Toni V. Grum, Teržič, Avtar, Hosnar, Kriga, vsak po 40 K; Mare 12 K; Krhne, Stresin, Grom, po 50 K; Jeras 11 K; Jenko, Cfranžar, Oruden, Novak, Januš, vsak po 9 K; Vrabec, Černivec, Koren, Doljak, Leskovic, vsak po 8 K; Šešek, Saoh, Svolsak po 7 K; Jerko 60 K; Oorjanc Metka 50 K; Ostranska 25 K; Humar, Kogunčič, Deisinger, Gdnitč, Jagošič, po 30 K; Ložar 36 K; Kovač Ivan 70 K; Bergin 14 K; Kopinc, Babnik, Prek, Jančar, Perko, Zbogar, Mušič, Pelko, Dežman, Rotar, Perme, Orehek, Osretkar, Hvalič, Skerlep, Čajken, Hribernik, Sever, Osolin, Anžlovcar, Korič, Turak, Poje, Fink, Auer, Verderber, Bužar, Kunelj, Stresen, Knific, Rape, Bizjak, Magister, Sajevec, Kulnik, Korenčan, Eisenzop, 7 nečitljivih imen, vsak po 5 K; 13 darovalcev po 2 K; 8 po 3 K; 2 po 1 K; 14 po 4 K; Kaušek, Podbršek, Kerzmann, Ponikvar, Gdnitč, Janežič, Janež, Orfar, po 6 K; skupaj 2917 K. Prej izkazanih 17109.55 K in 41 lir, skupaj 20026.85 K in 41 lir.

Kolporterje po deželi prosimo, da sedaj koncem meseca odračunajo, v kolikor še niso tekoma meseca. Red in točnost vladaj tudi v tem oziru.

Use one, ki so dosedaj prejeli »Rdeči Prapor«, a še niso poslali naročnine, pozivljamo, da to store sedaj koncem junija. Ker nam primanjkuje vsaka številka, moremo določiti naklado, ako vemo pravočasno za število naročnikov.

Kdor ni z nami, je proti nam!